

Η Παναγία ως πρότυπο της εν Χριστώ ζωής

[Ορθοδοξία](#) / [Θεοτόκος](#)

[Ηρακλής Ρεράκης, Καθηγητής Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής Α.Π.Θ.](#)

Η Θεοτόκος Παρθένος είναι κόρη δύο αγίων μορφών της Καινής Διαθήκης, του Ισαακίμ και της Άννας, των οποίων τις προσευχές εισάκουσε ο Θεός και, αν και ήταν ηλικιωμένοι, ανταποκρίθηκε στο αίτημά τους και τους δώρισε μια Κόρη, που αξιώθηκε, για την αγνότητά της, να γίνει η Μητέρα του Θεανθρώπου και Σωτήρα του κόσμου.

Η Παναγία ήταν μια απλή, ταπεινή και συνήθης κοπέλα, που δεν γεννήθηκε μεν, εκ Πνεύματος Αγίου, όπως ο Κύριος, , αξιώθηκε, όμως, να συλλάβει, εκ Πνεύματος Αγίου, τον Υιό του Θεού και να γίνει η Μητέρα του Λυτρωτή και όλων των ανθρώπων του κόσμου.

Η Εκκλησία μας τιμά την Παναγία με ποικίλους τρόπους, διότι, ενώ είχε την ίδια με όλους τους ανθρώπους φύση, έμεινε κοντά στον Θεό, υπηρέτησε με προσευχή και νηστεία (αποχή από το κακό) τον Ναό Του και, με τη χάρη Εκείνου, έφτασε να καθαριστεί από την αμαρτία, να μείνει αγνή και αμόλυντος, να καλλιεργήσει τις θεόσταλτες και θεάρεστες αρετές και να φτάσει, σε τέτοιο βαθμό αγιότητας,

ώστε να επιλεγεί από τον Θεό προκειμένου να γίνει, εν Πνεύματι Αγίω, η Μητέρα του θεανθρώπου.

Διά της αγιότητάς της, κατόρθωσε να γίνει το σκεύος εκλογής της Αγίας Τριάδος, η Κεχαριτωμένη, η «ευλογημένη εν γυναίξιν» νέα Εύα, που με την αγιασμένη από τον Θεό ταπεινώση και υπακοή της, αξιώθηκε να δεχθεί την διά του Αρχαγγέλου διατυπωθείσα πρόταση του Θεού, να δεχθεί, με αγιοπνευματική χάρη, στην κοιλία της και να γεννήσει, υπερφυσικά, τον Υιό και Λόγο του Θεού.

Με την ταπεινή, αγνή και αγία ζωή της, έγινε πρότυπο τελειότητας και αγνότητας για τον κάθε άνθρωπο, που θέλει να φτάσει, εν Χριστώ, στο ύψος της αγιότητας, σύμφωνα με την εντολή του Κυρίου: «Άγιοι γίνεσθε, ότι εγώ άγιος ειμι» (Α΄ Πέτρ. 1, 16).

Το πώς υποδέχεται και ζει κάποιος τον Χριστό, ως τον Σωτήρα και Λυτρωτή, μας το υπέδειξε η Παρθένος Μαρία, διά της ταπεινής και αγίας ζωής της.

Στο πλαίσιο αυτό, ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, αναφέρει σχετικά ότι ο μη καθαρός δεν είναι δυνατό να προσεγγίσει τον καθαρό: «μη καθαρῶ, καθαρῶ εφάπτεσθαι, ου θεμιτόν... Καθαρτέον πρώτον εαυτόν, είτα τω καθαρῶ προσομιλητέον».

Όλοι οι πιστοί έχουν την εντολή και την ευλογία να φιλοξενούν και να βρεφουργούν τον Χριστό στο δικό τους σπήλαιο, όπως έπραξε η Πάναγνος Μητέρα Του.

Ωστόσο, για να εισέλθει ο Ερχόμενος στο ανθρώπινο σπήλαιον και να βρεφουργηθεί στη φάτνη της ψυχής, χρειάζεται χώρο καθαρό και αγνό, όπως αυτός που φανέρωνε, με την αγία ζωή της, η Παναγία.

Διότι, όντως, Εκείνη, με την ενάρετη και ταπεινή ζωή της, προσανατόλισε όλη την ανθρωπότητα, δείχνοντας τον τρόπο που μπορεί να γεννηθεί ο Χριστός, εν ελευθερία, στο σπήλαιον του κάθε ανθρώπου.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς αναφέρει ότι «η Παναγία έκανε τον Θεό Υιό του ανθρώπου και τον άνθρωπο υιό του Θεού», επιλέγοντας τον τρόπο και τον δρόμο της καταβάσεως του Θεού στον άνθρωπο, αλλά και της αναβάσεως του ανθρώπου στον Θεό.

Η Παναγία, ως ανθρώπινη ύπαρξη, καθώς ήταν καθαρή και ελεύθερη από τα πάθη, αληθινή Παρθένος στην ψυχή και στο σώμα, δέχτηκε, εν ελευθερία, να σαρκωθεί μέσα της, «εκ πνεύματος Αγίου», ο ίδιος ο Θεάνθρωπος και, κατά τον Άγιο Γρηγόριο, να γίνει, για πάντα, «η ρίζα της ελευθερίας του γένους των ανθρώπων», «η χώρα του αχωρήτου, το μοναδικό μεθόριο μεταξύ κτιστής και άκτιστης φύσεως».

Έτσι, πρότυπο της ύψωσης του κάθε Χριστιανού αποτελεί η ύψωση της Παναγίας, διότι εκείνη, επελέγη, διά την αρετή της, προκειμένου να ευλογηθεί από τον Θεό και να γίνει «παντός του κόσμου εξίλασμα» και η «κλίμαξ, δι ής κατέβη ο Θεός».

Δεν μπορεί, συνεπώς, να προσεγγίσει κανείς τη Θεία Οικονομία, την ειρήνευση και συνένωση του Θεού με τον άνθρωπο, χωρίς να περάσει από την παρθενική ζωή της Υπέραγνης και Υπεραγίας Θεοτόκου, καθώς, με την αρετή της, σημαδεύει τις ανθρώπινες σχέσεις με τον Χριστό, υποδεικνύοντας σε όσους αναζητούν τη Λύτρωση, τον τρόπο να απαντούν στον ερχομό του αεί ερχόμενου Λυτρωτή του κόσμου, τον τρόπο να υψώνονται και να ανεβαίνουν, μέσω Αυτού.

Εκείνη, δέχτηκε μέσα της τον Χριστό, όπως σημειώνει ο Άγιος Γρηγόριος, «και τον έκανε χωρητό σε όλους, κατανέμοντας στον καθένα την ευλογία, σύμφωνα με την αναλογία και το μέτρο της καθαρότητάς του».

Η Θεολογία της Εκκλησίας μας, εκπεφρασμένη στην υμνολογία της, εξυμνεί την κοίμηση της Παναγίας, καθώς Εκείνη, κατά τον Άγιο Γρηγόριο, παραδίδει το

Πνεύμα της στα χέρια του Υιού της και Θεού, ο Οποίος, μαζί με το σώμα της, το ανεβάζει κοντά του, σε χώρο αείζωο και ουράνιο.

Στο Απολυτίκιο Τροπάριο της Εορτής της Κοιμήσεως, τονίζεται ότι στη μεν σύλληψη και γέννηση του Χριστού φύλαξε την Παρθενία της στη δε κοίμησή της δεν εγκατέλειψε τον κόσμο, καθώς «μετέστη προς την ζωή», ως η μητέρα της ζωής (του Χριστού) και, με τις πρεσβείες της, λυτρώνει τις ψυχές των πιστών από τον θάνατο.

Η Κοίμηση της Θεοτόκου λέγεται κοίμηση, διότι θάνατος δεν υπάρχει, σύμφωνα με όσα δίδαξε και έζησε ο Υιός της, εκεί που υπάρχει ζωή, η ζωή του κόσμου, ο Χριστός, αλλά και η Μητέρα της ζωής, η Παναγία. Διά της Μεταστάσεώς της, ο Υιός της και Θεός την υποδέχτηκε, την προσέλαβε και την πέρασε, εν σώματι, στην αθανασία.

Η χαρά των πιστών είναι μεγάλη, καθώς η Μητέρα όλων των ανθρώπων και των γενεών, καταξιώνεται να γίνει, η γέφυρα μεταξύ ουρανού και γης, μέσω της οποίας μπορεί, εκ νέου διά της πίστεως, ο κάθε άνθρωπος να ανέβει κοντά στον Θεό, στον χώρο, δηλαδή, που είχε από τον Θεό πριν την Πτώση.

Η Παρθένος Μαρία, στη γέννηση γέννησε Θεάνθρωπο, ο οποίος καθώς αναστήθηκε και αναλήφτηκε στους ουραμούς, «καταργήσας τον θάνατο», δόξασε την ανθρώπινη φύση, που είχε λάβει γεννηθείς εκ Παρθένου και την ανέβασε στον Πατέρα και Δημιουργό.

Στην κοίμηση και στη μετάσταση της Παναγίας, καταξιώνεται και πάλι η ανθρώπινη φύση καθώς ανεβαίνει, διά της χάριτος του Θεού, κοντά στον Θεό.

Όντως στο πρόσωπο της Παναγίας, όπως υμνείται και στα τροπάρια των Εορτών της: «νενίκηνται της φύσεως οι όροι», αφού και κατά τη σύλληψη «και μετά τόκον παρθένος και μετά θάνατον ζώσα».

Όλα όσα έζησε η Παναγία, ως Μητέρα του Θεού, είναι ένα παράδοξο και ακατανόητο θαύμα. Συλλαμβάνει τον Υιό του Θεού υπερφυσικά και γεννάει θαυματουργικά, εν Αγίω Πνεύματι, μένοντας, όμως, όπως ήταν Παρθένος.

Με την κοίμηση και την μετάστασή της, περνάει μεν από τον θάνατο, αλλά δεν μένει στον θάνατο, καθώς, διά της θείας Μεταστάσεώς της, εισέρχεται απευθείας στην αιώνια ζωή.

Γνωρίσαμε το ήθος και τον ταπεινό τρόπο ζωής της Παναγίας, κοντά στον Χριστό έως τέλους, στις πληροφορίες που δίνουν τα Ευαγγέλια αλλά και κοντά στους

Αγίους Αποστόλους, πριν και μετά την Πεντηκοστή, σύμφωνα με τις πληροφορίες που προσφέρουν οι Πράξεις των Αποστόλων.

Κοντά στον Χριστό, Εκείνη έζησε την αγία ζωή της, στο περιθώριο, όμως της δημόσιας δράσης Του όπως έζησε και κοντά στους Αποστόλους, μέσα στην Αγία ταπείνωση, σεμνότητα, αφάνεια και ευσέβεια, χωρίς ποτέ να διεκδικήσει κάτι παραπάνω. Δίδασκε με τη ζωή και την αρετή της.

Γι' αυτό αξίζει να τιμάται από τους πιστούς, όχι υλικά, αλλά με προσευχές, δεήσεις και κυρίως με μίμηση της Παναγίας ζωής της. ο Άγιος Παΐσιος έλεγε: Ό,τι καλό κι αν βρει ο άνθρωπος να πει για την Παναγία, δεν θα μπορέσει να εκφράσει το μεγαλείο της, καθώς, με την υπακοή της, άνοιξε πάλι για μας τον Παράδεισο.

Γι' αυτόν τον λόγο, η ορθόδοξη Εκκλησία, θα ευγνωμονεί και θα μακαρίζει την Παναγία, σε όλους τους αιώνες και τις γενεές: «ιδού γαρ από του νυν μακαριούσι με πάσαι αι γενεαί».

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN